

Milena JAKŠIĆ, PhD
Full time professor
Faculty of Economics, Kragujevac

Violeta TODOROVIĆ, PhD
Associate professor
Faculty of Economics, Kragujevac

Investment activity and financial stability of the insurance sector in the western Balkan countries

UDC: 368.8(497-15)
Systematic scientific work

SUMMARY

Insurance companies, as non-deposit financial institutions, have a growing role in modern financial flows. With their business volume, they contribute to the faster development of capital markets, and thus to faster economic growth. They represent a dominant group of financial institutions in market-oriented financial systems that, thanks to diversification of placements and economies of scale, have the ability to create an optimal portfolio structure for a short time and with lower transit costs. It is therefore of particular importance for each national economy to improve the sphere of operations of this sector of financial intermediation. Unlike the developed market economies characterized by active investment policy and financial stability of the insurance sector in less developed economies, investment activity is moderate, and the insurance sectors are shallow and therefore unstable in the long run. In accordance with the analyzed advantages and disadvantages of the insurance markets, their main challenges in the coming period are the creation of conditions for higher growth in life insurance premiums, the expansion of portfolios in non-life insurance and greater investment activity in the capital market. For this it is necessary to increase the density and penetration of the insurance market, as well as to achieve better financial performance of insurers in all analyzed markets.

Key words: insurance sector, performance, investment, investment portfolio

LITERATURA (REFERENCES)

Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore ANO, Izveštaj o stanju na tržištu za 2013, 2014. i 2015. godinu, dostupno na: <http://www.ano.me/izvjestaji>, 17.12.2017.

Agencija za osiguranje RS, godišnji izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj 2013. godina, dostupno na: http://www.azors.rs.ba/azors/eng/podaci/Izvjestaj_S2013G.pdf, 18.12.2017.

Agencija za osiguranje RS, godišnji izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj 2014. godina, dostupno na: http://www.azors.rs.ba/azors/podaci/Izvjestaj_stanje_sektor_2014_online.pdf, 18.12.2017.

Agencija za osiguranje RS, godišnji izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj 2015. godina, dostupno na: http://www.azors.rs.ba/azors/podaci/Izvjestaj_stanje_sektor_2015_online.pdf, 18.12.2017.

Agencija za osiguranje BiH NADOS, godišnji izveštaj o statistici tržišta osiguranja 2013. godine, dostupno na: <http://www.azobih.gov.ba/cms/dokumenti/publikacija-hr-13.pdf>, 21.12.2017.

Agencija za osiguranje BiH, NADOS, godišnji izveštaj o statistici tržišta osiguranja 2014. godine, dostupno na: <http://www.azobih.gov.ba/cms/dokumenti/publikacija-hr-14.pdf>, 21.12.2017.

Agencija za osiguranje BiH, NADOS, godišnji izveštaj o statistici tržišta osiguranja 2015. godine, dostupno na: <http://www.azobih.gov.ba/cms/dokumenti/publikacija-hr-15.pdf>, 21.12.2017.

Annual Report on the Situation and Movements on the Insurance Market in Republic of Macedonia in 2013. (2014). Insurance Supervision Agency (ISA), dostupno na: http://www.aso.mk/dokumenti/izvestai/godisni/Godisen%20izvestaj%20za%20pazarot%20na%20osigurivanje_2013_finalen_26.06.2014%20EN.pdf, 27.12.2017.

Annual Report on the Situation and Movements on the Insurance Market in Republic of Macedonia in 2014. (2015). Insurance Supervision Agency (ISA), dostupno na: http://www.aso.mk/dokumenti/izvestai/godisni/GI%20Pazar_2014_en_final_25.8.pdf, 27.12.2017.

Annual Report on the Situation and Movements on the Insurance Market in Republic of Macedonia in 2015. (2016). Insurance Supervision Agency (ISA), dostupno na: http://www.aso.mk/dokumenti/izvestai/godisni/GI%20PAZAR_2015_EN_final.pdf, 27.12.2017.

CARMEL pokazatelji poslovanja društava za osiguranje sa okvirnim uputstvima za njihovo tumačenje, dostupno na: http://www.nbs.rs/internet/latinica/20/osg/carmel_pokazatelji_poslovanja.pdf, 30.10.2017.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga HANFA, godišnji izveštaj o stanju u finansijskom sektoru za 2013. godinu, dostupno na: http://www.hanfa.hr/getfile/42467/HANFA_GI%202013_FINALNA%20VERZIJA_ZA%20WEB_13_02_2015.pdf, 12.12.2017.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga HANFA, godišnji izveštaj o stanju u finansijskom sektoru za 2014. godinu, dostupno na: http://www.hanfa.hr/getfile/43368/HANFA_GI%202014_FINAL_ZA%20WEB.pdf, 12.12.2017.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga HANFA, godišnji izveštaj o stanju u finansijskom sektoru za 2015. godinu, dostupno na: http://www.hanfa.hr/getfile/44255/Godisnje%20izvjesce%202015_web.pdf, 12.12.2017.

Hrvatski ured za osiguranje, Ključne informacije o tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj, dostupno na: https://www.google.rs/search?q=klju%C4%8Dne+informacije+o+tr%C5%BEi%C5%A1tu+osiguranja+Hrvatske&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gws_rd=cr&ei=tQd5WbfSCamX6ASHvKDADA, 20.12.2017.

Jakšić, M. (2016). *Finansijsko tržište, instrumenti i institucije*, Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu.

Korajczyk, R.A. (1999). *Asset Pricing and Portfolio Performance: Models, Strategy and Performance Metrics*, London: Risk Books.

Marović, B., Njegomir, V. (2015). *Osiguravajuća društva u ulozi institucionalnih investitora, 26 susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo (SorS)*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202015/Zbornik%20radova%202015/02-Marovic-Njegomir.pdf>, 10.12.2017.

NBS. Sektor za nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja, bilans stanja i uspeha za 2013. godinu, dostupno na: https://www.nbs.rs/internet/latinica/60/60_2/bilansi/osig_bilansi_2013.pdf, 27.12.2017.

NBS. Sektor za nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja, bilans stanja i uspeha za 2014. godinu, dostupno na: https://www.nbs.rs/internet/latinica/60/60_2/bilansi/osig_bilansi_2014.pdf, 27.12.2017.

NBS. Sektor za nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja, bilans stanja i uspeha za 2015. godinu, dostupno na: https://www.nbs.rs/internet/latinica/60/60_2/bilansi/osig_bilansi_2015.pdf, 27.12.2017.

Pauković, H. (2015). *Hrvatski ured za osiguranje, tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj za 2014. godinu, SorS*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202015/Prezentacije/Hrvoje%20Paukovic.pdf> 14.12.2017.

Pauković, H. (2016). *Hrvatski ured za osiguranje, tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu, SorS*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/prezentacije%202016/3%20Trziste%20Hrvatska.pdf>, 14.12.2017.

Piljan, I., Cogoljević, D., Piljan, T. (2015). *Role of insurance companies in financial market, International Review*, Faculty of Business Economics and Entrepreneurship, Belgrade, 1–2, 94–102.

Pregled tržišta osiguranja u 2013. godini (2014). *Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo SorS*, dostupno na: <http://sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202014/prezentacije/4%20Trajce%20Latinovski%20MAKEDONIJA.pdf>, 17.12.2017.

Pregled tržišta osiguranja u 2014. godini (2015). *Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo SorS*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202015/Prezentacije/Makedonija%20-%20Trajce%20Latinovski.pdf>, 17.12.2017.

Pregled tržišta osiguranja u 2015. godini. (2016). *Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo SorS*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/prezentacije%202016/4%20Trziste%20Makedonije.pdf>, 17.12.2017.

Pregled tržišta osiguranja u Crnoj Gori za 2015. godinu. (2016.). *SorS*, dostupno na: <http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/prezentacije%202016/2%20Trziste%20Crne%20Gore.pdf>, 22.01.2018.

Udruženje osiguravača Srbije. (2014). *Pregled tržišta osiguranja Srbije za 2013. godinu, SorS*, dostupno na: <http://sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202014/prezentacije/6%20Milo%20Markovic%20SRBIJA.pdf>, 17.12.2017.

Udruženje osiguravača Srbije. (2015). *Pregled tržišta osiguranja Srbije za 2014. godinu, SorS*, dostupno na: <http://sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202015/Prezentacije/SORS%202015%20-%20Srbija.pdf>, 17.12.2017.

Udruženje osiguravača Srbije. (2016). *Pregled tržišta osiguranja Srbije za 2015. godinu, SorS*, dostupno na: <http://sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/prezentacije%202016/6%20Trziste%20Srbije.pdf>, 17.12.2017.

Smajla, H. (2014). *Measuring Financial Soundness Of Insurance Companies By Using CAMELS Model, Interdisciplinary Management Research*, EconPapers, Orebro University Business School, Swedish, 10, 601–609.